

Kommunstyrelsen

Samlade åtgärder för Järlasjön

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskott föreslår kommunstyrelsen att fatta följande beslut.

Kommunstyrelsen noterar informationen om de samlade åtgärder för Järlasjön.

Sammanfattning

Järlasjön utgör med sitt centrala läge på Sicklaön och i Nacka stad ett viktigt inslag i landskapet och den har stora rekreativa värden. Med sitt läge mottager sjön stora mängder dagvatten, och den är idag övergödd. När Nacka stad växer fram kommer än mer dagvatten att avledas till sjön. Därför finns det behov att vidta flera åtgärder för hantering av dagvatten och att höja sjöns ekologiska status. I aktuellt ärende beskrivs på en övergripande nivå vilka åtgärder som planeras. Åtgärderna är en skärmbassäng i Kyrkviken samt en dagvattendamm och damm för hantering av skyfall i Kyrkviksparken. I samband med dessa åtgärder höjs sjön ekologiska status genom en fällning som binder fosfor på botten. Samtidigt byggs en badbrygga i Kyrkviken och Kyrkviksparken utvecklas. De olika åtgärderna redovisas mer i detalj i investeringsärenden för respektive åtgärd.

Beskrivning av åtgärder

Järlasjön ligger centralt på västra Sicklaön och utgör ett mycket viktigt inslag i landskapsbildningen. Sjön har stora rekreativa värden, och nyttjas i hög grad av Nackaborna idag och än mer när kommunen bygger Nacka stad. De finns relativt få badplatser kring sjön, och besökstrycket på dessa är högt. Sjön tar idag emot dagvatten från områdena runt sjön, och varefter Nacka stad byggs ut kommer sjön belastas ytterligare. Med den ökade mängden dagvatten ökar också kravet på rening av dagvattnet. Samtidigt finns det behov av att höja sjöns ekologiska status. Vattnet i sjön är i sig rent men sjön är övergödd och halterna av fosfor är för höga.

Kopplat till Järlasjön och de frågor som beskrivs ovan finns det ett antal åtgärder som är aktuella och planeras. I detta ärende ges en övergripande sammanfattning och inriktning av de

samlade åtgärder som föreslås för Järlasjön. De olika åtgärderna kommer att tas fram som enskilda investeringsärenden.

Skärmbassäng i västra i Kyrkviken för hantering av dagvatten

Kommunen har fått miljödom för att genomföra denna åtgärd. Domen gäller fram till början av 2022, varför det är angeläget att komma igång med dessa arbeten snarast. Eftersom det rör sig om arbete i vatten får dessa enbart ske under vinterhalvåret. En del i lösningen med skärmbassängen är att även anlägga en badbrygga. Det finns idag ett stort tryck på att bada i Järlasjön, så att tillskapa flera möjligheter att bada i så pass centralt läge som Kyrkviken är mycket positivt.

Insatser för att höja sjöns ekologiska status

Genom att tillsätta aluminiumsalt genom så kallad fällning reagerar fosfor med aluminiummet och bildar en fast förening som inte frigörs från botten. Denna insats kan minska övergödningen i sjön för lång tid framöver.

Dagvattenanläggning och skyfallsbassäng i Kyrkviksparken

Detta omfattar en dammanläggning för rening av dagvatten och en damm för hantering av stora mängder dagvatten vid skyfall. Området som anläggningen kräver är relativt omfattande, varför damm mm avses utformas så att det blir en naturlig del och positivt bidrag till resten av parken med plats för gräsytor och träd mm.

Det ska noteras att det görs ytterligare insatser för dagvattenhanteringen runt Järlasjön. Det planeras en mindre dagvattendamm i Storängen och i Hästhagen där Nacka vatten och avfall AB har fått ett föreläggande om att upprätta ett verksamhetsområde för dagvatten.

Sammanfattningsvis menar stadsledningskontoret att det genom ovan beskrivna åtgärder tas ett samlat grepp för en friskare Järlasjö. Genom åtgärderna kommer sjöns ekologiska status att höjas och därmed kan vattendirektivets mål uppnås. Därtill skapas en hållbar hantering av dagvatten i Nacka stad samt fler badplatser centralt i Nacka stad.

Ekonomiska konsekvenser

I detta ärende beskrivs enbart finansieringen och kostnaderna för åtgärderna översiktligt.

Skärmbassängen, badbryggorna och höjningen av den ekologiska statusen i sjön är ett stadsutvecklingsprojekt och finansieras belastar kommunstyrelsen budget. Totalt kostnad för projektet är cirka 31 miljoner kronor, varav 10,5 miljoner kronor redan är beviljade för miljödom, utredningar m.m. Ett ärende för att tilldela medel för genomförandet tas upp i T1 2020. Utbyggnads-PM planeras att tas upp för beslut i augusti 2020.

Åtgärderna för fällning av aluminium kan till stor del finansieras med statsbidrag.



Dagvattenanläggning och skyfallsbassängen i Kyrkviksparken är till stor del Nacka vatten och avfall AB ansvar. Här finns möjlighet att söka statsbidrag för en väsentlig del av kostnaden. Den totala kostnaden för dessa åtgärder är cirka 36 miljoner kronor. Detta ärende kommer upp i T2 2020.

Det som sedan återstår är att utveckla Kyrkviksparken. Detta projekt ligger inom natur- och trafiknämndens ansvar. För cirka 2 miljoner kronor kan en trevlig miljö skapas i parken. Detta ärende blir en del i natur- och trafiknämndens investeringsbudget för 2021 - 2023.

Konsekvenser för barn

Utöver att sjön ekologiska status kommer att höjas genom åtgärderna är den mest påtagliga effekten för barn och unga att det erbjuds ytterligare en plats att bada på i sjön.

Katarina Wählin-Alm
Stadutvecklingsdirektör

Mats Bohman
Trafik- och fastighetsdirektör